Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 600 Mk.
na prowincji z przesyłką pocztową 700 Mk.
Zagranicą 1400 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 35 Mk.

CENA 35 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. m. 250., w tekście m. 200.
Nekrologi 250 mk. zwyczajne 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 9.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po pol.

№ 176 (7215) Sobota, dnia 5 sierpnia 1922 Rok XXX

Rząd rektora Nowaka uzyskał od Sejmu votum zaufania znaczną większością głosów.

WARSZAWA 4 (tel. wł. „Gazety Kaliskiej"). Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu po orędziu Prezydenta Ministrów d-ra Nowaka i przeprowadzeniu dyskusji nad wnioskiem prawicy o udzieleniu votum nieufności nowemu gabinetowi, o godzinie 7-ej wieczorem Marszałek zarządzi głosowanie przyczem za wnioskiem praiwicy wypowiedziało się 131 posłów, przeciwko 193. Oprócz tego wielu posłów z centrum wstrzymało się od głosowania. W ten sposób, gabinet prezydenta Nowaka otrzymał votum ufności Sejmu Ustawodawczego większością 2/3 głosów.

Dekret o rozpisaniu wyborów

WARSZAWA 4. Z kół dobrze poinformowanych „Kurjer" otrzymuje autentyczną wiadomość, że dekret Naczelnika Państwa o rozpisaniu wyborów do ciał ustawodawczych ogłoszony będzie według wszelkiego prawdopodobieństwa w dn. 18-go b. m.

Zwłoka tłómaczy się tem, że dekret nie może się ukazać przed opublikowaniem ustawy wyborczej w „Dzienniku Ustaw". W chwili obecnej zaś kancelarja sejmowa zajęta jest jeszcze intensywną pracą nad ostatecznem ustaleniom tekstu ustawy, która w toku obrad sejmowych ulegała licznym przeróbkom.

Znów napad litewski

LIDA. Dnia 2 sierpnia kawalerja litewska napadła na wieś Kejminy i na folwark Widnopol należący do majątku p. Aleksandra Lednickiego z Dortkuszek. Wieś i majątek położone są w pasie neutralnym. Podczas napadu jeden z mieszkańców był zabity, zaś 6 rannych. Dzierżawca folwarku Widnopol, Misiura, jest zaaresztowany i wywieziony. Podkreślić należy, iż tym razem napadu dokonały najwidoczniej regularne wojska litewskie, a nie zwykłe bandy zbrojne. Fakt ten jest tembardziej oburzający, iż napadu dokonano podczas żniwa, siejąc popłoch wśród ludności i uniemożliwiając jej zbiór plonów.

Bolszewicy

WILNO. „Izwiestja" zaprzeczają wiadomościom podanym przez prasę estońską w sprawie koncentracji wojsk sowieckich na granicy estońskiej. Według „Izwiestji" miał jedynie miejsce następujący incydent: „W czasie zmiany kwaterujących w pobliżu Pskowa czerwonych wojsk, stojące tam oddziały, odmówiły porzucenia zajmowanych dotąd miejscowości, gdzie otrzymywały żywność w ilościach zupełnie dostatecznych. Między tymi oddziałami a oddziałami przybyłemi na ich zmianę miały miejsce krwawe potyczki, które ostatecznie nabrały charakteru prawdziwej bitwy z zastosowaniem artylerji.

WILNO. „Izwiestja" zamieściły notatkę pod tytułem: „Prowokacja litewskiej Agencji Telegraficznej"—„Elta" rozpowszechnia prowokacyjne pogłoski o rzekomych napadach oddziałów wojskowych R. S. F. R. R. na granicę łotewską oraz o koncentracji naszych wojsk nad granicą estońską. Pełnomocny przedstawiciel R. S. F. S. R. na Litwie tow. Dawtian wystosował z tego powodu notę protestacyjną z zaprzeczeniem do pism.

Omawiając powyższą notatkę „Echo Litwy" sądzi, że zarzut prowokacji nie może sprzyjać ustaleniu się dobrych sąsiedzkich stosunków między Litwą a Rosją Sow.

Spadek do objęcia

WARSZAWA. Ministerstwo spraw zagranicznych podaje do wiadomości na podstawie doniesień konsula generalnego Polski w N.-Jorku komunikuje się, że w lipcu 1919 roku w Los Angelos zmarł Tadeusz Turowiński. Zmarły pozostawił spadek, do którego uprawniona jest rodzina zmarłego. Spadkobiercy powinni nadesłać do ministerstwa spraw zagranicznych. Wydział konsularny, Warszawa, Fredry 1, wyciąg matrykuły rodzinnej zmarłego oraz pełnomocnictwo, wystawione na konsula generalnego Polski w New-Yorku.

Wycieczka sportowa do Gdańska

GDANSK. Dziś wieczorem oczekiwana jest w Gdańsku łódź warszawskiego towarzystwa wioślarskiego „Gdańsk", na której trzech członków towarzystwa przybywa do Gdańska. Są to panowie Jan Kowalski, Stanisław Jelski i Wróbel.

Płyną oni z Oświęcimia, tj. z miejsca, gdzie Wisła staje się spławną rzeką.

Jest to w ten sposób pierwsza rekordowa próba sportowa przepłynięcia całego portu z Wisły.

Wyrok w procesie eserów zapadł

MOSKWA. Zakończył się tu proces eserów prowadzony przez komisję ostacyjną. 9 oskarżonych skazano na śmierć, 20 na więzienie, 13 uniewinniono.

Bolszewicy skoncentrowali 5 armji nad granicą Polski

KRAKOW. 2 „Czeske Słowo" donosi z Moskwy, że rząd sowiecki zgromadził nad granicą Polski 4—5 armji, brygadę samochodów pancernych, tanki i pewną liczbę wojsk technicznych, jak również część kawalerji generała Budiennego. Dla „zabezpieczenia granic" przeciw atakowi Rumunów skoncentrowano oddziały

Kozaków wzdłuż granicy rumuńskiej. Siódma armja zajęła pozycję wzdłuż granic Estonji i Łotwy. Rząd sowiecki zrezygnował z poczynienia analogicznych zarządzeń na granicy finlandzkiej gdyż według oficjalnego oświadczenia, z tej strony nie trzeba się obawiać żadnego ataku.

Z Berlina donoszą do londyńskiego „Timesa" że pewien podróżny, przybyły niedawno z Kronsztadu, gdzie miał sposobność zetknąć się z kołami marynarki sowieckiej, oświadcza, iż flota bolszewicka została doprowadzona do porządku przez techników niemieckich. Ponadto Niemcy dostarczyły flocie rosyjskiej znacznej ilości amunicji i przedmiotów wyekwipowania. Na okrętach sowieckich panuje żelazna dyscyplina, a flota sowiecka jest w stanie zgromadzić dostateczną ilość materjału opałowego, aby mogła odbywać ustawiczne manewry wzdłuż wybrzeży Łotwy. Istnieje przekonanie, że flota sowiecka opuści Kronsztadt, aby odwiedzić porty niemieckie.

Nie wątpimy, że nasze władze wojskowe poinformowane są o celu, tudzież charakterze tych przygotowań sowieckich.

Przebudowa ustroju rolnego

WARSZAWA 4. Sprawa przekształcenia Głównego Urzędu Ziemskiego na Ministerjum Reform Rolnych weszła na drogę konkretnego załatwienia. Projekt ustawy o zakresie działania tego Ministerjum oraz o nowej w związku z tem organizacji Urzędów Ziemskich został już przez prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego wniesiony do Rady ministrów.

Minister Reform Rolnych, jako członek Rady ministrów (prezes posiada głos w Radzie wyłącznie w sprawach swego resortu) będzie mógł mieć silniejszy wpływ na te strony polityki wewnętrznej, które stoją w związku z reformą rolną. Da mu to możność skutecznie przyczynić się do usunięcia niejednej z wielu trudności, jakie napotyka przebudowa ustroju rolnego i szybciej posunąć ją naprzód.

Zawieszenie w czynnościach trzech rejentów

WARSZAWA. Z rozporządzenia prezesa warszawskiej izby sądowej, zostali zawieszeni w czynnościach trzech rejenci warszawscy, a mianowicie: Marek JBorkowski, Biernacki i Zabiński. Powodem zawieszenie jest niedbalstwo przy ściąganiu opłat hypotecznych, przyczem skarb poniósł kilka miljonów marek strat.

Sytuacja w przemyśle łódzkim

ŁODZ. „Kurjer Łódzki" w artykule „O sytuacji w przemyśle łódzkim" zaznacza, że groźba zastoju w przemyśle włókienniczym, jaka zarysowała się przed niespełna dwoma miesiącami zanika wskutek zwyżki walut obcych. Ceny wyrobów wełnianych jak i bawełnianych w ostatnich dwu miesiącach podniosły się o 30 proc., wykazując dalszą tendencję zwyżkową.

Wskutek ratyfikacji traktatu z Rumunją bardzo już dziś ożywiony eksport wyrobów łódzkich do Rumunji wzmoże się jeszcze bardziej. Do nawiązania stosunków przyczyniły się w dużej mierze kupcy rosyjscy przebywający obecnie w przyłączonej do Rumunji Besarabji i w samej Rumunji, głównie w Galaczu.

Aresztowanie agitatorów bolszewickich

WARSZAWA. We wtorek 1 sierpnia w godzinach południowych został dworzec Wschodni otoczony przez policję. Gdy nadszedł jeden z pociągów z nadgranicy, aresztowała policja na peronie po dłuższej rewizji kilku elegancko ubranych mężczyzn, którzy jak się okazało, byli agitatorami bolszewickimi i przybyli do Polski, w celu propagowania idei komunistycznych.

Marka niemiecka spada

BERLIN. W związku z katastrofalnym spadkiem marki niem. (wczoraj po południu dolar St. Zjedn. doszedł do 820) — wrzenie w niemieckich kołach robotniczych wzmaga się z każdą godziną. Całe Niemcy ogarnęła nowa fala strejków. Pracownicy kolei podziemnych w Berlinie olbrzymią większością głosów uchwalili przystąpić do strejku, jeżeli żądania ich nie będą uwzględnione. Zakłady Borsig Werke zostały unieruchomione z powodu strejku palaczy i maszynistów. Zakłady Wertheima strejku od wczoraj. Sytuacja jest bardzo poważna i należy się liczyć z rozszerzeniem strejku.

Uroczystość legionowa.

Jak donieśliśmy w dniu 3 sierpnia, tj. w przeddzień rocznicy wymarszu kadrówki strzeleckiej w pole zjadą w prastare mury Krakowa ze wszystkich stron Polski dawni legjoniści wszystkich brygad na pierwszy ogólny Zjazd legjonowy.

Na ostatnich zebraniach komitetu ustalono następujący program uroczystości:

Przyjazd Naczelnika Państwa do Krakowa nastąpi 5 b. m., tj. w sobotę rano. Na dworcu kolejowym powitają dostojnego gościa przedstawiciele prezidjum miasta, delegacje władz rządowych i autonomicznych, oraz reprezentantów stowarzyszeń.

Naczelnik Państwa jest przez ten dzień gościem wojska i bierze udział w uroczystościach wojskowych.

Przez ten cały dzień przybywają do Krakowa uczestnicy Zjazdu b. legjonistów, którzy o godz. 8 wieczór zgromadzą się w salach Starego Teatru na wieczornicę legjonową. Wieczornicę tą zaszczyci swą obecnością Naczelnik Państwa. Jest to uroczystość domowa b. legjonistów i zaproszenia na nią nikomu z poza uczestników Zjazdu wydane nie będą.

W niedzielę dnia 6 bm. o godzinie 3 rano nastąpi wymarsz „Strzelców" z Oleandrów. O godzinie 10 rano odbędzie się msza polowa na Błoniach, o godz. 11.30 obiad polowy na Błoniach dla b. legjonistów i strzelców. O godz. 1 w południe w salach Starego Teatru uroczyste otwarcie b. legjonistów i obrady. O godz. 10 wieczór festival na Wawelu.

W dniu tym wyda śniadanie na cześć Naczelnika Państwa Rada powiatowa, zaś obiad prezydjum miasta.

NOWY BUDŻET.

W październiku 1922 r., zgodnie z art. 25 konstytucji Rzeczypospolitej, ministerjum skarbu ma obowiązek przedstawić sejmowi preliminarz budżetowy na 1923 r. Wobec tego wszystkie ministerja i urzędy otrzymały przypomnienie aby przed 1 września r. b. złożyły w ministerjum skarbu swoje projekty budżetowe.

Nowy budżet obejmować ma łącznie wszystkie trzy byłe zabory wraz z dołączonemi częściami Spisza i Orawy, ziemie wschodnie, przyznane nam traktatem pokojowem w Rydze, ziemię wileńską, co zaś do województwa śląskiego — budżet obejmie te wydatki i dochody, które dotyczą zarządu sprawiedliwości, kolei, poczt i telegrafów, górnictwa, ceł oraz wojska (woj. śląskie na mocy ustawy konstytucyjnej z dn. 15 lipca 1920 roku rządzi się statutem organizacyjnym i układa poza tem swój budżet autonomiczny).

Układ preliminarza ma się wzorować na budżecie z r. 1922, z niektóremi drobnemi zmianami i ulepszeniami.

Pomijając główne zasady wytyczne, któremi ma się kierować poszczególny urząd przy budżetowaniu, nowy budżet nosić będzie piętno wybitnie oszczędnościowe. Dosyć wspomnieć, że ilość materjałów piśmiennych określono dla jednego urzędnika na rok, jako maksimum: trzy ryzy papieru, litr atramentu, 60 piór, 6 ołówków czarnych, 4 kolorowe, 2 gumy, 4 obsadki, 12 ark. bibuły, 2 pud. spinaczy. Liczba telefonów biurowych ma być również ograniczona; domowe telefony, na koszt skarbu, mogą mieć ministrowie, podsekretarze stanu i dyrektorowie departamentów.

Wydawnictwa urzędowe będą skurczone o tyle, że „Dziennik Ustaw i Monitor" winny zasadniczo zawierać wszystkie rozporządzenia i ustawy. W razie koniecznej potrzeby mogą podejmo wać własne wydawnictwa tylko ministerja: spraw wewnętrznych, skarbu, kolei, poczt i oświecenia.

Wreszcie, przy preliminowaniu kredytów osobowych, może być w budżecie uwzględniona tylko zredukowana we wszystkich resortach liczba urzędników, zgodnie z uchwałą rady minisrów z dnia 24 czerwca 1922 roku.

Kurs społeczny dla duchowieństwa w Liskowie.

Wzorem Zachodu gdzie różnego rodzaju zawodowe kursa-pokazy w powszechnem są zastosowaniu, urządził ks. poseł W. Bliziński w znanym już na cały Kraj Liskowie, 8-dniowe kursa dla młodszych, nowowyświęconych kapłanów, pracę duszpasterską po parafjach dopiero rozpoczynających. Szło tu nietyle o teoretyczne wywody o społecznych i kulturalnych zadaniach duchowieństwa w odrodzonej Polsce, ile o danie praktycznych rad i wskazówek, o pokaz na instytucjach już od szeregu lat istniejących, co i ile zdziałać może na parafji proboszcz, będący u nas na wsi często, jedynym przedstawicielem inteligencji, pośrednikiem między nią a szeroką masą ludu wiejskiego, tak mało społecznie u nas uświadomiona. Że takie zadanie pedagogiczno-duszpasterskie, jest najlepszem antidotum na podziemną robotę różnego rodzaju wywrotowców, podkopujących byt naszego Państwa i społeczeństwa i jak duże ma dlań znaczenie nie potrzebuje chyba dowodzenia.

To też w poczuciu tej potrzeby, pomimo całej nowości przedsięwzięcia, na odezwę skierowaną do wszystkich djecezji polskich, zebrało się około 30 uczestników, przeważnie neoprezbyterów, pomiędzy którymi nie brakło nawet z dalszych stron, jak trzech kapłanów z Przemyśla i Wilna, a dalej z Podlasia, Łomży, Sandomierza i innych dyecezji polskich.

Prelegentami byli: agronom p. A. Piątkowski dyrektor szkoły Gospodarczej znanej fundacji Staszycowskiej w Hrubieszowie, p. Rosłaniec nauczyciel i instruktor ogrodnictwa z ramienia Centralnego Tow. Rolniczego, inżynierowie pp.: Swiątkowski i Wolski z Warszawy, z których pierwszy mówił o organizacji pracy według systemu amerykańskiego, drugi zaś — twórca pięknego gmachu gimnazjalnego będącego ozdobą Liskowa — o budownictwie nowych kościołów. O zachowywaniu starych kościołów i zabytków wykładał nam p. Raciborski, konserwator z ramienia Ministerstwa Kultury i Sztuki na województwo Łódzkie, p. mecenas J. Radwan z Kalisza przedstawił w głównych zarysach podstawy prawa administracyjnego i cywilnego, obecnie w Polsce obowiązującego, zaś p. dr. Fisz, ordynator miejscowego szpitala mówił o hygjenie i ratownictwie na wsi. Dwa wykłady dziennie, jeden przed a drugi po obiedzie, po 2—3 godziny każdy, dawały pokarm umysłowy obfity i interesujący. To też z żywem zaciekawieniem słuchali je uczestnicy kursów, notując skwapliwie i zadając prelegentom dodatkowe pytanie.

Niestety krótkość czasu na kursa przeznaczonego, nie dozwoliły często na przeprowadzenie gruntowniejszej dyskusji. Natomiast wynotowaliśmy sobie obficie podaną literaturę specjalną, co pozwoli na uzupełnienie wykładów przez lekturę domową.

Łącząc utile cum dulci, sporo czasu poświęciliśmy na zwiedzenie Liskowa i jego instytucji. Wielokrotnie był on już opisywany, lecz to cośmy zobaczyli przewyższyło wszystko słyszane. Lisków przeszedł niedawno wraz z całym krajem ogniową próbę wojenną, będącą zarazem kamieniem probierczym trwałości jego zakładów.

Wbrew głosom niechętnych krytyków i sceptyków, żadna z instytucji Liskowskich nieupadła, ale wszystkie trwają i rozwijają się coraz więcej. Finansowe zakłady, jak bank, stowarzyszenie budowlane i spożywcze, piekarnia, masłarnia, warsztaty tkackie, mechaniczne i zabawkarskie, dają zajęcie setkom ludzi i znaczne nawet zyski, filantropijne i oświatowe, jak Seminarjum Nauczycielskie, ochrony, Szkoły i Sierociniec ze szpitalem przynoszą niezaprzeczony pożytek i korzyść namacalną — jedno wspiera i uzupełnia drugie, służąc mu i rozwijając nawzajem.

Koroną jednak wszystkiego w Liskowie i uwieńczeniem całej dotychczasowej 22-letniej pracy ks. kan. Blizińskiego, jest Sierociniec, im. Wacława noszący imię patrona Swego twórcy. Powstały w r. 1920 w okresie najazdu bolszewickiego, w pamiętnym sierpniu, w którym losy Polski się ważyły dla kilkaset sierot z kresów tu przez Amerykański Czerwony Krzyż w panice ogólnej przywiezionych, rozwinął się dziś we wspaniałą stałą instytucję, dlatego przybyć warto aby ją poznać i zobaczyć. Te kilkaset sierot z białoruskich i ukraińskich kresów, ze zglisczy, okopów i ruin pobolszewickich zebranych, a tu na dobrych katolików i polaków, pod życzliwem okiem dziesięciu sióstr zakonnych chowanych, to doprawdy wiekopomna zasługa wobec Kościoła i Ojczyzny.

Dzieci czysto ubrane, dobrze odżywiane, wesołe i rozwinięte, uczące się i zadowolone, mają ochronę, szkołę, warsztaty, szpital i pomoc lekarską, jednem słowem wszystko co potrzebować może dziecko od 3—4 roku życia, aż do stania się pożytecznym samodzielnym człowiekiem społeczeństwa, gdyż wtedy dopiero wypuści go Lisków z pod swych opiekuńczych skrzydeł. Z przyjemnością spędziliśmy dwukrotnie po parę go-

KRONIKA.

— WYSTĘPY WARSZAWSKIEGO TEATRU „KOMEDJA".

Jak przypuszczaliśmy — wiadomość o gościnnym występie artystów teatru „Komedji" z p-nią Ireną Bohuss-Hellerową, wzbudziła wielkie zainteresowanie wśród miejscowej publiczności.

Bilety są rozchwytywane. Z pewnością do przedstawienia ich braknie, więc kto jeszcze nie zdążył kupić niech się spieszy.

— PODZIEKOWANIE.

Związek Inwalidów Wojennych Rz. Pol. w Kaliszu składa niniejszem podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia zabawy w dniu 30.7 rb. i takową poparli przez ofiarowanie fantów jak i przez wzięcie w takowej udziału i zastosowanie ulg.

Mamy zaszczyt tą drogą złożyć staropolskie „Bóg Zapłać"

ZARZAD.

— ZWROT MASZYN Z NIEMIEC.

Agencja Wschodnia donosi z Berlina:

Komisarz Rządu Polskiego, p. Stolpe, wraz z drugim delegatem polskim, podpisali Konwencję w sprawie ekwiwalentu urządzeń przemysłowych itp. z delegatami niemieckimi. Niemcy dostarczą Polsce 1400 ton maszyn używanych w dobrym stanie oraz 600 tonn maszyn nowych, jak również 1045 tonn kabli, z których połowa nowych. Dostawa do Polski ma nastąpić w ciągu 8 miesięcy po podpisaniu umowy.

— GROZNY POZAR.

We wsi Chabielice, pow. noworadomskiego wybuchł straszny pożar. Spłonęła doszczętnie cała wieś i dwa zabudowania sąsiedniej kolonji. Ogółem 70 domów, 75 stodół i 54 obory. Domy były zabudowane półkolem, strzecha przy strzesze, tak, że płomienie w parę minut ogarnęły całutką wieś. O ratunku nie było mowy, każdy uchodził z życiem, a zdarzyły się również wypadki dotkliwego poparzenia. Spłonęło 6 sztuk bydła, duża ilość kur i królików. Ze sprzętów domowych, narzędzi rolniczych, lub żywności nie ocalało prawie nic. Pozostały jedynie zgliszcza kościół i plebania.

— FEDAK I TOW. PRZED SADEM.

Rozprawa przeciw Fedakowi i towarzyszom rozpocznie się we Lwowie dnia 6-go września, proces zaś świętojurców dopiero w połowie października. Oba procesy odbędą się przed ławą przysięgłych. Oskarżonych jest 36.

— RZECZY DO ODEBRANIA.

W komendzie pol. państwowej w Sieradzu znajdują się znalezione na szosie Sieradz-Złoczew około 3 m. towaru na garnitur, 2 pary kalesonów 2 koszule i ręcznik. Właściciel rzeczy może się zgłosić po nie w Sieradzu w policji — pokój 7

— JAK UNIKNAC PIORUNU?

W obecnej porze upałów i możliwych burz z piorunami nie od rzeczy będzie przypomnieć, jak należy się zachować w czasie burzy, aby uniknąć piorunu. Krycie się pod drzewami na wsi i pod wiatraki naraża na niebezpieczeństwo rażenia piorunem.

Niebezpieczeństwa rażenia piorunem można ujść w następującym porządku: 1)) Piorun najbardziej zagraża pod drzewami, młynami i wiatrakami; 2) W otwartem polu, zwłaszcza, gdy się niesie narzędzia żelazne, jak widły, sierpy, kosy itd., oraz jeżeli się prowadzi pług lub trzyma konie; 3) W odosobnionych chatach, 4) W kościołach, w chwili gdy dzwonią ddzwony; 5) W poczekalniach wzdłuż linji kolejowych.

Jeżeli burza zaskoczy kogoś w szczerem polu, to powinien narazić się raczej na deszcz, aniżeli uciekać. W domu należy zamknąć drzwi i oddalić się od kominai

— PAPIER WCIAZ DROZEJE.

Znowu nastąpiła podwyżka cen papieru. Na miesiąc sierpień kilo papieru rotacyjnego wynosi już 328 marek, wtedy gdy w lipcu płacono jeszcze 258 marek. Znaczna ta zwyżka godzi przedewszystkiem w prasę.

— KREWKI PIJANY.

Na Strzelnicy Matuszczak Czesław, zamieszkały przy ul. Nowoparkowa 9 będąc w stanie nietrzeźwym pobił gospodarza. Zaalarmowana policja sprowadziła Matuszczaka do Komisarjatu.

— ZBIEGŁY PODPALACZ.

W zeszłym miesiącu na strychu domu mieszkańca gospodarza wsi Zawadki Adolfa Barcza służący jego Józef Baran podłożył ogień, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. Zbiegły pochodził z m. Łodzi i jest synem wdowy Franciszki Maciejewskiej, zamieszkałej w Łodzi, Podpalacz ma lat 17 wzrostu średniego, jasny blondyn oczy niebieskie i nie posiada żadnych dowodów.

— POMYSLOWY GOSC.

Policji tutejszej udało się przytrzymać pomysłowego osobnika, który się podaje za Feliksa Kowala, który chodzi po restauracjach, gdzie stalował sobie wykwintne jedzenia, dużo pił, poczem bez zapłacenia rachunku ulatniał się. W areszcie koledzy po fachu poznali w nim niebezpiecznego ptaszka, który uciekł z więzienia w Rawiczu.

— NIEPRZESTRZEGANIE USTAWY PRZECIWALKOHOLOWEJ.

Nic nie pomaga opublikowanie skutków o nieprzestrzeganiu ustawy przeciwalkoholowej, która zabrania sprzedawać wódki od soboty w południe do poniedziałku rano, jak również grozi surowemi karami dla tych, którzy w tym czasie będą pijanymi.

Policja ciągle jeszcze notuje niezwykłą ilość upitych, których skutki jakie to za sobą pociąga nie przestraszają. W ubiegłą niedzielę funkcjonarjusze policji znów zaaresztowały niejakiego Józefa Fundalińskiego, który będąc pijanym robił awantury za to samo przestępstwo zaaresztowano również: Gorzkiewicza Józefa oraz Tomasza Stanisławskiego, Józefa Wierzbińskiego, St. Sikorskiego i Swierciakowskiego.

Zaaresztowanych aż do wytrzeźwienia zatrzymano w areszcie, pozatem będą oni ukarani administracyjnie.

Nowa lista towarów zakazanych.

Opracowana została i uzgodniona w dotyczących ministerstwach nowa lista towarów zakazanych, która w tych dniach ogłoszona zostanie w „Monitorze Polskim". Lista ta obejmuje następujące towary, zakazane do wywozu zboża w ziarnie (z wyjątkiem ryżu), groch, fasolę i bób, mąkę, oprócz ziemniaczanej, kaszę, słód, warzywa i okopowe, świeże ziemniaki, buraki pastewne i cukrowe cykorję, brukiew, marchew, kapustę, ziemniaki suszone, platki, krajankę mieloną i niemieloną,, cukier, mięso świeże, solone, gotowane, suszone, wędzone, marynowane, wędliny i szynkę, zwierzynę i ptactwo bite, sery, twaróg, ser chudy i niesfermentowany, masło krowie i owcze, jaja i specjalną paszę dla zwierząt. odpadki lub uboczne produkty fabryczne, makuchy i otręby wszelkie, bydło, konie, trzodę chlewną, zwierzęta domowe (drób), z wyjątkiem kotów i psów, nawozy, kości surowe i przyrządzone, skóry surowe wołowe i końskie, siano, słomę nieczyszczoną, sieczkę, plewy, nasiona oddzielnie niewymienione, choćby tłuszczone, nasiona oleiste, wiklinę wszelką, olej skalny, ciemny i nieczyszczony (ropę), olej wułkanowy i cylindrowy sole potasowe, rudy metaliczne i mineralne żelaztwo i stal, stare, lane, kute, fragmnet, łom; szmelc wiory, również prasowane i proszek, wiórki do czyszczenia itp. do użytku domowego i celów technicznych szmaty, skrawki papierowe i makulatura, błonnik roślinny (celulozę), masę przyrządzoną chemicznie ze szmat, słomę suchą i wilgotną.

Składajcie ofiary

na inwalidów wojennych.

dzin w Sierocińcu przyglądając się ich zabawom, śpiewom i nawet rytmicznej gimnastyce dla najmłodszych, jaką tu dobre Siostry zgodnie z dzisiejszemi wymaganiami zaprowadziły. Podziwialiśmy też szereg cały wciąż rozszerzany budowli, kompleks gmachów Sierocińca stanowiący, a rozrzucony na kilometrowej blisko przestrzeni, który to cały pas, własność Sierocińca stanowiący, zamienia się powoli w jeden kwietnik, park i Sad warzywny, pojedyńcze pawilony oddzielający. Ziemia ta, rękami starszych dzieci uprawiana, będzie zarazem warsztatem i polem ich pracy zawodowej, rolniczej i ogrodowniczej, a wraz z dwoma włókami dobrej ziemi, świeże przez ks. Kanonika Blizińskiego dla Sierocińca nabytemi, podstawą niezależnego dlań bytu i stałej egzystencji. Sam twórca i inicjator tych wszystkich dzieł, zacny proboszcz Liskowski chociaż witał nas serdecznie i gościł jaknajżyczliwiej, niestety nie mógł nam wiele czasu przy kursach udzielić gdyż jako poseł i przewodniczący leader Zjednoczenia Ludowo-Narodowego, związany był z Warszawą i Sejmem, w którym rozstrzygały się wielkiej wagi sprawy ministerjalnego przesilenia trzymające w bolesnem natężeniu kraj cały. Przyjeżdżał też odjeżdżał nocami, krążąc między Warszawą i Liskowem, aby i tam i tu być na posterunku i służyć dobrej sprawie. Zdołał jednak wygłosić do nas dwie pogadanki i oprowadzić nas osobiście po niektórych swych zakładach. W pogadankach opowiedział dzieje instytucji liskowskich, z całą skromnością spowiadając się ze swych zawodów, prób i doświadczeń a z całym jednocześnie optymizmem zaznaczając, że to co wszystko uczynił, są to rzeczy proste, możliwe i dla każdego kapłana na parafji dostępne Wymagają one tylko dwuch rzeczy: ofiarności i wytrwałości ze strony tego, który się do nich bierze. Ostrzegał przed zrażaniem się przeszkodami, krytyką, rzekomą niewdzięcznością naszego ludu itp. przeszkodami, które już wielu z pośród kapłanów od pracy społecznej odstraszyły. Mowy te połączone z różnego rodzaju praktycznemi wskazówkami na doświadczeniu czcigodnego działacza opartemi, zaliczyć można do nich niejedno młode, kapłańskie serce, a wrażenie ich niepozostaną pewnie, jak rosa niebieska bez pożądanego wpływu.

Dla zetknięcia się z miejscowymi ludźmi urządzone było umyślne posiedzenie. Ks. Kan. Bliziński wychodzi z całkiem słusznego założenia, że wszelkie społeczne instytucje w parafji o tyle tylko trwałe, o ile opierać się będą na urobionym i przygotowanym elemencie miejscowym, a nie polegać będą wyłącznie na samym tylko ich twórcy i założycielu, z wyjściem lub śmiercią którego wszystko upada i niszczeje. W Liskowie tego być nie może — na zbiorowym posiedzeniu Zarządów poznaliśmy kilkunastu przewodniczących i członków z pośród miejscowych włościan-gospodarzy, orjentujących się całkiem dostatecznie w prowadzeniu pojedyńczych instytucji liskowskich i mogących już samodzielnie je poprowadzić. Dorasta też i druga generacja liskowiaków pod ręka ks. proboszcza Blizińskiego wyrosła i w duchu jego wychowana, która pewno nie da już instytucjom jego zaginąć w przyszłości.

Nie brakło też nam i rozrywki w Liskowie. Pomimo obfitej we wrażenia i wykłady pracy umysłowej, mieliśmy urządzone w Domu Ludowym aż trzy przedstawienia amatorskie miejscowego Kółka dramatycznego dla dorosłych, reżyserowane przez organistę miejscowego p. Łapińskiego, dzieci liskowskich i dzieci z Sierocińca a nadto pokaz kinematograficzny. Wszystko to urozmaicała orkiestra miejscowej Straży Ogniowej i śpiewy chóralne dzieci, między któremi nie zbrakło nawet rzewnych dumek ukraińskich, które się bardzo ogólnie podobały.

Na zakończenie kursów, urządziliśmy w sali pięknego gmachu Szkolnego obecnie przez państwowe Seminarjum Liskowskie dla nauczycieli zajmowanego, Koncert zbiorowy, w którym wzięli łaskawy udział ks. Raszka proboszcz ze Strzałkowa, dr. Fisz i paru kapłanów. Nie brakowało też mów pożegnalnych, w których wyraziliśmy serdeczne podziękowanie inicjatorom ks. kan. Blizińskiemu i ks. kan. R. Filipskiemu profesorowi Seminarjum Włocławskiego, który rozkładem planu i zajęć i ścisłem go przestrzeganiem, umiał nadać kursom charakter zarówno naukowy jak i praktycznie pożyteczny, a nadto utrzymać na nich nastrój prawdziwie koleżeński i bardzo przyjemne na uczestnikach wrażenie pozostawiający.

Z uczuciem z szczerego żalu opuściliśmy rankiem dn. 20 lipca gościnny Lisków, udając się autobusem do Kalisza. Tu pospieszne zwiedzenie pamiątek i zabytków pozostałych wśród zgliszcz spalonego przez Niemców w sierpniu 1914 r. miasta, gdzie fachowych objaśnień udzielał nam przybyły wraz znami z Liskowa p. konserwator Raciborski i wreszcie rozjazd w różne strony kraju do swoich dyecezji.

Pierwsze kursa pracy Społecznej młodych kapłanów zjednoczonej Polski zostały skończone. Oby szczęśliwa myśl ich urządzenia, kierująca ich organizatorami w Liskowie, nie zaginęła, ale corocznie i w coraz szerszym zakresie ponawiana została!

Jeden z uczestników.

— Z powodu zwinięcia Restauracji —

tanio na sprzedaż

Szafa muzyczna rodzaj elektrycz., fortep. z 12 najpiękn. sztuk (fabryki niem. „Liliput").

Bilard z marmurową płytą z wszelkimi przyrządami fabr. n em. Kleinedam Wrocław.

Aparat fotograf. mały form. z wszelk. przyrządami, wszystko w bardzo dobrym stanie.

Listowne i osobiste zgłoszenia przyjmuje:

B. Biskupski, Baszków **Rynek № 5,**
pow. Odolanów, (ks. Pozn.)
2152 stacja Bimów — **Ostrów.**

KALISKA FABRYKA WAG

„REKORD"

Koncesjowowana przez Główny Urząd Miar przeniesioną została na ulicę WIEJSKĄ 12, do byłego lokalu „Gazety Kaliskiej".

Przyjmuje do stemplowania i reperacji wagi dziesiętne stołowe, aptekarskie i wozowe oraz odważniki.

Posiada na składzie wagi dziesiętne i stołowe własnego wyrobu oraz odważniki i miary stemplowe.

Djamenty „Din"

do cięcia szkła najtaniej sprzedaje Poznański — Warszawa, — Marszałkowska 72. 1248

w Pleszewie

przy głównej ulicy jest skład, wraz z kierownikiem, nadający się jako filja każdego przedsiębiorstwa zaraz korzystnie do nabycia. Spieszne zgłoszenia nadesłać pod K. M. 100. poste restante Pleszew W. T. 2192

Do sprzedania

posesja ziemska 4-ry morgi z ogrodem i willą „Kazimierzówska" na Pólku. Wiadomość osobiście lub piśmiennie Łódz Południowa 59 m. 1. 2182

Poszukuję

w śródmieściu 2-3 pokoje z kuchnią nie wyżej II piętro cena od umowy, łaskawe zgłoszenia do Gazety Kaliskiej pod „Major". 2180

Potrzebny

zaraz 1-2 pokoje z kuchnią J. Jurewicz Bank Handlowy. 2181

Zginął paszport zagraniczny wydany przez Starostwo w Kaliszu za № 318 S. K. na imię Józefa Kupferwassera. 2194

Zginęło pozwolenie na broń wydane przez Starostwo Kaliskie na imię Ajzyka Grozembauma. 2193

Zginęła karta powołania wydana przez P. K. U. w Kaliszu na imię Stanisława Błaszczyka rocznik 1894. 2204.

Zginął paszport wydany przez urząd gm. Zbiersk na imię Stanisława Grali. 2203

Zginął PASZPORT wydany przez Magistrat miasta Kalisza na imię Hersza Adlera. 2200

KALISKA FABRYKA

Splotów Drucianych i Tkanin Metalowych.

I. KARDOLIŃSKI

W KALISZU, ULICA NOWO-LIPOWA № 27.

Poleca na sezon bieżący:

Sploty cynkowane na ogrodzenia, drut kolczasty, skobelki, tkaniny na arfy do wilani, przetaki i t. p.

2092

WROCŁAW

JARMARK JESIENNY

3-6 Wrzesień 1922

Wszelkie informacje w kwestji paszportu, wjazdu, zamieszkania etc. przez

Breslauer Messe-Amt.

Najstarsza drukarnia w Kaliszu.

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej

— — — — — ŁADNIE

TANIO

DRUKARNIA

„GAZETY KALISKIEJ"

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dzieła, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. — Kompletnie nowy asortyment — — czcionek najnowszych kroi. — Własna introligatornia. — —

SZYBKO

— — — I DOKŁADNIE — — —

Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością

Maszynki zecerskie Stereotypownia

Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.